

ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΗΕ) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το 2009 οι καταναλωτές πλήρωσαν για την ΗΕ (ηλεκτρική ενέργεια) συνολικά στην ΔΕΗ 5,5 δις €. Τότε η ΔΕΗ ήταν ουσιαστικά ακόμη κρατικό μονοπώλιο, έχοντας πελάτες της το 100% των καταναλωτών ΗΕ (ηλεκτρικής ενέργειας). Μετά έγινε στην πράξη ο ελεύθερος ανταγωνισμός στην παραγωγή και στην προμήθεια ΗΕ, και διαμορφώθηκε σταδιακά η λειτουργία του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας, όπου καθορίζεται καθημερινά ανά ώρα η τιμή της ΗΕ στην χονδρική αγορά. Η αγορά είναι αντικειμενικά ολιγοπωλιακή, καθώς λίγοι από τους παρόχους είναι και σημαντικοί παραγωγοί. Μόνο στο ελληνικό μοντέλο, όλη η ΗΕ συμμετέχει στην Χρηματιστηριακή αγορά. (Στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες συμμετέχει μόνο ένα ποσοστό, πχ Ιταλία 30%, Γερμανία 20%, Πολωνία 5%). Στην χρηματιστηριακή αγορά αγοράζουν την ΗΕ οι πάροχοι και την πωλούν στην λιανική βάση της τιμολογιακής πολιτικής τους.

Το 2022 Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΗΕ ΗΤΑΝ ΥΠΕΡΤΡΙΠΛΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 2009, ενώ μάλιστα η κατανάλωση το 2022 ήταν σαφώς μικρότερη από το 2009!!! (Πχ μόνο η ΔΕΗ εισέπραξε το 2022 από πωλήσεις ΗΕ 10,7 δις €, έχοντας πελάτες μόνο το 62,4% των καταναλωτών!).

Θα μου πείτε το Φεβρουάριο 2022 έγινε ο πόλεμος στην Ουκρανία και επιβλήθηκαν οι κυρώσεις στην Ρωσία, που μείωσαν τη ροή φθηνού ρωσικού φυσικού αερίου και εκτόξευσαν την τιμή του, και επομένως και την τιμή της ΗΕ, αφού το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται και για την παραγωγή ΗΕ. Όμως η εκτόξευση των τιμών στην ΗΕ είχε ήδη γίνει στη χώρα μας από το Β΄ εξάμηνο του 2021 που δεν υπήρχε πόλεμος!!! (Μεσοσταθμική τιμή χονδρικής αγοράς στο Ελληνικό Χρηματιστήριο ενέργειας πχ τον Δεκέμβριο 2021 264€/Mwh, πολύ κοντά στην μεσοσταθμική τιμή του 2022 που ήταν 306,5€, και πολύ ψηλότερα από τις τιμές των 50-70€ των αμέσως προηγούμενων χρόνων!).

Είχε προηγηθεί από το καλοκαίρι 2021 η πολιτική απόφαση απελευθέρωσης των τιμών ΗΕ στη λιανική και η δυνατότητα εφαρμογής «ρήτρας αναπροσαρμογής» από τους προμηθευτές ΗΕ. Είχε προηγηθεί επίσης, από τον Σεπτ. 2019, η πολιτική απόφαση για ΠΡΟΩΡΗ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΙΓΝΙΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ στην χώρα μας (επίσπευση δηλαδή του ήδη υπάρχοντος προγράμματος απολιγνιτοποίησης, ώστε να λήξει πολύ νωρίτερα από ό,τι προβλεπόταν!), χωρίς να υπάρχει κάποια σχετική δέσμευση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με αιτιολογικό την αυτόβουλη επιτάχυνση της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), δηλαδή (μεταξύ άλλων) για να βοηθήσουμε νωρίτερα τον πλανήτη να ...σωθεί από την υπερθέρμανση και την κλιματική αλλαγή!

Σημειωτέον ότι η Ελλάδα συμμετέχει στην παγκόσμια ανθρωπογενή παραγωγή CO₂ μόλις κατά 0,15%, ενώ η Κίνα κατά 27%, οι ΗΠΑ κατά 14%, η Ρωσία 7%, η Γερμανία 2,2% κλπ. Δηλαδή η όποια απολιγνιτοποίηση ή επιτάχυνσή της στην Ελλάδα (μόλις δεύτερο δεκαδικό ψηφίο μιάς εκατοστιαίας μονάδας στην παγκόσμια ανθρωπογενή εκπομπή CO₂) δεν ξέρω αν και κατά πόσο γίνεται αντιληπτή ως -ανεπαίσθητο έστω- όφελος για τον πλανήτη (συζητήσιμο), σε συνδυασμό όμως με την απελευθέρωση των τιμών ΗΕ επεφύλασσε αναμφισβήτητες έντονα αισθητές αρνητικές εκπλήξεις και συνέπειες για τους Έλληνες καταναλωτές και την Εθνική οικονομία!

Σημειωτέον επίσης ότι άλλες Ευρωπαϊκές χώρες που έχουν λιγνίτη και γενικότερα άνθρακα, κράτησαν το δικαίωμα συνέχισης της αξιοποίησής του μέχρι πολλά χρόνια αργότερα. (Πχ η Πολωνία ως το 2049, η Γερμανία ως το 2038).

Με την πρόωρη απολιγνιτοποίηση, Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΕΞΑΡΤΗΘΗΚΕ ΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΚΑΥΣΙΜΟ ΤΟ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ, και (σε συνέχεια και της απελευθέρωσης των τιμών λιανικής) εκτοξεύτηκαν σταδιακά οι τιμές ΗΕ στην χονδρική και στην λιανική στη χώρα μας ήδη ένα εξάμηνο πριν τον πόλεμο στην Ουκρανία, πόσο μάλλον μετά την έκρηξη του πολέμου.

Οι υψηλές τιμές της ΗΕ στη χώρα μας πυροδοτούν αυξήσεις σε όλα τα αγαθά, φουσκώνουν τον πληθωρισμό, εξαντλούν το λαϊκό εισόδημα, δημιουργούν συγκριτικό μειονέκτημα στις ελληνικές επιχειρήσεις, αντί του ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΥ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΟΣ που θα μπορούσαν να έχουν έναντι ανταγωνιστικών επιχειρήσεων του εξωτερικού, αφού σε καιρούς κρίσης και ελλείψεων ενέργειας εμείς θα μπορούσαμε να είχαμε επαρκή και πολύ φθηνότερη ΗΕ παραγόμενη από δικούς μας πόρους όπως είναι ο δικός μας λιγνίτης! (Όσο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, βοηθούν επίσης, αλλά δίνουν ισχύ και ενέργεια στοχαστικά, δηλαδή όποτε μπορούν - όχι όταν η κατανάλωση χρειάζεται, και η αποθήκευση ΗΕ σε μεγάλη κλίμακα είναι ακόμη στα ...σπάργανα, οι δε ηλεκτρικές διασυνδέσεις με τις γειτονικές χώρες είναι περιορισμένης ισχύος).

Η προσπάθεια μερικής διόρθωσης της λανθασμένης πολιτικής απόφασης πρόωρης απολιγνιτοποίησης (Απρ. 2022) είχε περιορισμένα αποτελέσματα, και το ποσοστό παραγωγής ρεύματος από λιγνίτη παραμένει πολύ χαμηλό. (περί το 5% το 2023, έναντι του 60% το 2009). Τουλάχιστον παρατάθηκε για μερικά χρόνια η λειτουργία της ολοκαίνουργης υπερσύγχρονης μονάδας παραγωγής στην Πτολεμαίδα με καύσιμο τον λιγνίτη, που στα πλαίσια της απόφασης για πρόωρη απολιγνιτοποίηση είχε αποφασισθεί η μετατροπή και αυτής σε μονάδα καύσης φυσικού αερίου μετά από μόλις ένα χρόνο λειτουργίας με λιγνίτη!

Τελικά, φαίνεται ότι και οι πολιτικές στο θέμα της ενέργειας δεν είναι απολύτως υποχρεωτικές και λεπτομερώς καθορισμένες στα πλαίσια των διεθνών δεσμεύσεων της χώρας, ούτε υπάρχει ανάγκη να είμαστε οι πλέον υπάκουοι και να δείχνουμε εμμονή, ιδεοληψία, φανατισμό και «πρεμούρα»! Είναι φανερό ότι υπάρχουν δυνατότητες αποχρώσεων πολιτικής και επιμέρους συγκεκριμένων πολιτικών επιλογών, που πρέπει να γίνονται με γνώση και σύνεση, ΜΕ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΓΝΩΜΟΝΑ ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ, ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΩΝ ΠΟΛΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ.

Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΡΙΣΙΜΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ, για την ποιότητα ζωής τους, για την αγροτική παραγωγή, την βιομηχανία, ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ! Το θέμα είναι περίπλοκο για τον απλό πολίτη (ακόμη και για τους ειδικούς μερικές φορές), και αξίζει ιδιαίτερης προσοχής από την Πολιτεία και τους εποπτεύοντες φορείς (ΡΑΕ, Υπουργείο Ενέργειας κλπ), που έχουν αρμοδιότητα και καθήκον ΝΑ ΠΡΟΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΙΣ ΔΕΟΥΣΕΣ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ για προστασία των καταναλωτών και για το κοινό καλό!

-Συντάκτης ,

Δημήτριος Λαθούρης

Γενικός Διευθυντής Διανομής (Σημερινού) ΔΕΔΔΗΕ της περιόδου 2005-2011.